

COMENIUS – Wielostronne Partnerskie Projekty Szkół

Uczenie się
przez całe życie

"The World: Through My Eyes, Through Your Eyes" – Świat widziany moimi i twoimi oczami

Powiatowy Zespół Szkół Liceum Ogólnokształcące im. Jana Kochanowskiego w Muszynie we wrześniu 2013 roku rozpoczął realizację programu COMENIUS – Partnerskie Projekty Szkół, którego celem jest wzmacnianie europejskiego wymiaru edukacji poprzez promowanie współpracy międzynarodowej szkół w Europie. COMENIUS to jeden z czterech programów sektorowych Unii Europejskiej *Uczenie się przez całe życie*.

Czas trwania projektu przewidziany jest na dwa lata 2013 – 2015. Będą w nim brali udział uczniowie klas I i II LO . W każdym miesiącu uczniowie pracują nad kolejnymi zadaniami zawartymi w projekcie. Młodzież realizuje wiele wspólnych przedsięwzięć wraz z uczniami z krajów partnerskich, Turcji (koordynator), Włoch, Hiszpanii, Belgii, Niemiec, Finlandii, Grecji i Słowacji, a językiem komunikacji jest język angielski. Dotacja, którą otrzymała szkoła umożliwi zarówno uczniom, jak i nauczycielom wizyty w szkołach partnerskich.

Tematyka projektu skupia się na sposobie postrzegania świata przez młodych ludzi ze szczególnym uwzględnieniem trzech grup społecznych. Uczniowie, poprzez organizację wspólnych spotkań i zajęć oraz ich ewaluację, spojrzą na świat oczami osób niepełnosprawnych, ludzi starszych oraz kobiet pracujących, porównując w jaki sposób te trzy grupy są odbierane w różnych kręgach kulturowych. Praca nad wspólną stroną internetową projektu, opracowywanie relacji ze zrealizowanych zadań, udział w konkursach literackich a także spotkania z młodzieżą z 9 krajów pozwolą uczniom doskonalić znajomość języka angielskiego. Dzięki konkursom fotograficznym, graficznym, projektowaniu kart świątecznych i noworocznych, wspólnemu malowaniu, wspólnym tańcom i zabawom rozwiną swoją kreatywność oraz talenty artystyczne.

Poniżej znajduje się zestawienie działań podjętych w ramach projektu na przełomie 2013/2014 roku.

ZAJĘCIA WARSZTATOWE

5.10 w ramach projektu *COMENIUS – Wielostronne Partnerskie Projekty Szkół, The World: Through My Eyes, Through Your Eyes*, uczestnicy projektu - pod opieką mgr Anny Bursztyńskiej – Ruckiej wzięli udział w warsztatach fotograficznych. Poprowadził je pan Jerzy Kowalski, artysta fotografik z Krynickiego Towarzystwa Fotograficznego. W Muzeum Regionalnym Państwa Muszyńskiego, na tle autorskiej wystawy przybliżył młodzieży tajniki warsztatu i przekazał cenne uwagi dotyczące tworzenia fotorelacji z podróży.

12.10 Młodzież miała również możliwość podpatrzeć jak wygląda **praca dziennikarska** dzięki wizycie w redakcji **Sądeczana**. **Redaktor naczelna portalu Sądeczana.info. p. Monika Kowalczyk** przedstawiła historię powstania miesięcznika i portalu www.sadeczanin.info, wyjaśniła czym zajmuje się na co dzień wydawca - Fundacja Sądecka oraz jakie działania podejmuje niedawno powstałe Społeczno-Kulturalne Towarzystwo Sądeczanie. Młodzież podpytywała także w jaki sposób działa portal i jak wygląda codzienna praca dziennikarzy. O tym w jaki sposób promować szkołę, dlaczego tak ważne jest posiadanie profilu na portalach społecznościowych i jak sprawić, aby był on popularny nie tylko wśród uczniów, opowiedziała młodzieży Katarzyna Magiera – pracownik działu marketingu w Fundacji Sądeckiej. Część warsztatową poprowadziła zaś redaktor Kinga Bednarczyk, która przekazała uczniom podstawowe informacje na temat pisania artykułów, redakcji tekstów na portalu oraz umieszczania i publikowania ich na stronie. Dla młodzieży były to cenne doświadczenie, ponieważ jednym z ich zadań jest umieszczanie relacji z wyjazdów. W warsztatach brali udział: **Izabella Wilas, Weronika Sułkowska, Marzena Niedzielska-Pawliszak, Natalia Maczuga, Agnieszka Skalniak, Paulina Czech, Klaudia**

Motyka, Diana Bomba, Paulinie Tomasiak, Aleksandrze Szlaga, Paulina Salo, Piotr Śliwiński i Bartosz Smektalski pod opieką pani Anny Bursztyńskiej – Ruckiej.

SPOTKANIA Z NIEPEŁNOSPRAWNYMI

Po warsztatach nadszedł czas na realizację kolejnych zadań projektowych. Grupa wolontariuszy **pod opieką mgr Anny Długosz** odwiedziła 28 listopada Powiatowy Ośrodek Wsparcia dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi w Muszynie. Przygotowaliśmy różnego rodzaju konkursy, zabawy taneczne i andrzejkowe wróżby. Młodzież z Ośrodka wraz z licealistami bawiła się świetnie, a największą atrakcją okazało się wspólne śpiewanie. Wiadomo przecież nie od dzisiaj, że muzyka łagodzi obyczaje i ma zbawienny, łamiący wszelkie bariery, wpływ na wszystkich. Świat widziany moimi i twoimi oczami okazał się taki sam. Jeśli jesteś otwarty na innych i na inność, nic nie stanie na przeszkodzie, aby się dobrze bawić. Imprezę w Ośrodku prowadzili: **Paulina Czech, Karolina Kowal, Wioletta Kocot, Weronika Sułkowska, Natalia Krysa, Katarzyna Wiśniowska, Natalia Strojny, Karolina Moszczak, Paulina Obrzut, Dagmara Jurek, Marzena Niedzielska-Pawliszak, Julia Pawlik i Filip Wrona.**

Do Ośrodka zostaliśmy również zaproszeni w styczniu na imprezę karnawałową. Młodzież postarała się o pomysłowe stroje, a nawet własnoręcznie przygotowała maski i pomalowała twarze, by wtopić się w tłum przebierańców. Wszyscy mogli dać upust swojemu szaleństwu. Byliśmy zdumieni ilością pozytywnej energii. Zostaliśmy niezwykle gościnnie

przyjęci. Przedstawiciele ośrodka przygotowali poczęstunek, więc mogliśmy wzmocnić swe siły, zjadając się smakołykami. Poszliśmy do Ośrodka pomagać niepełnosprawnym, urozmaicić ich dzień, a to oni pokazali nam, jak się dobrze bawić. Bez wstydu, zahamowań, uprzedzeń, ramię w ramię tańczyliśmy, aż pot spływał spod masek. Warto było, ponieważ podziękowania ludzi, którzy trochę inaczej funkcjonują na co dzień niż my, to najcenniejsza lekcja. Dobrze móc zobaczyć świat postrzegany inaczej. W maskaradzie uczestniczyli: **Karolina Moszczak, Paulina Obrzud, Anna Obrzud, Natalia Krysa, Mateusz Pawłowski, Klaudia Hnatkiewicz, Klaudia Motyka, Magdalena Świebocka, Izabella Wilas, Dagmara Jurek, Marzena Niedzielska – Pawliszak, Natalia Strojny, Kasia Wiśniowska i Julia Pawlik pod opieką pani Anny Bursztyńskiej – Ruckiej.**

Klaudia Motyka (IIA) i kolega z Ośrodka

21.12 Realizacja zadań związanych z postrzeganiem świata przez niepełnosprawnych nastąpiła poprzez zorganizowanie w szkole 12. grudnia 2013 spotkania z panem Stanisławem Kmicikiem, malarzem pochodzącym z Klęczan, koło Nowego Sącza oraz przygotowania wystawy prac niezwykłego artysty, które można również oglądać na kartkach świątecznych w kalendarzach wydawanych przez wydawnictwa na całym świecie. W czasie spotkania młodzież mogła nie tylko podziwiać przygotowane przez malarza prace, ale była świadkiem jak one powstają. Niezwykle zdystansowany do siebie i swego kalectwa pan Stanisław zaczarował wszystkich niesamowitym poczuciem humoru i łatwością nawiązywania kontaktu. Przekonał nas, że bycie niepełnosprawnym to nie problem. Potrzeba jedynie troszkę więcej samodyscypliny i czasem pomocy drugiego człowieka, aby życie mogło być fascynujące.

p. Kmiecik, p. dyr. Mirosława Hadała z rysunkiem powstałym w trakcie spotkania, p. Dagmara Góraj-Kalučka, Natalia Strojny(IA)

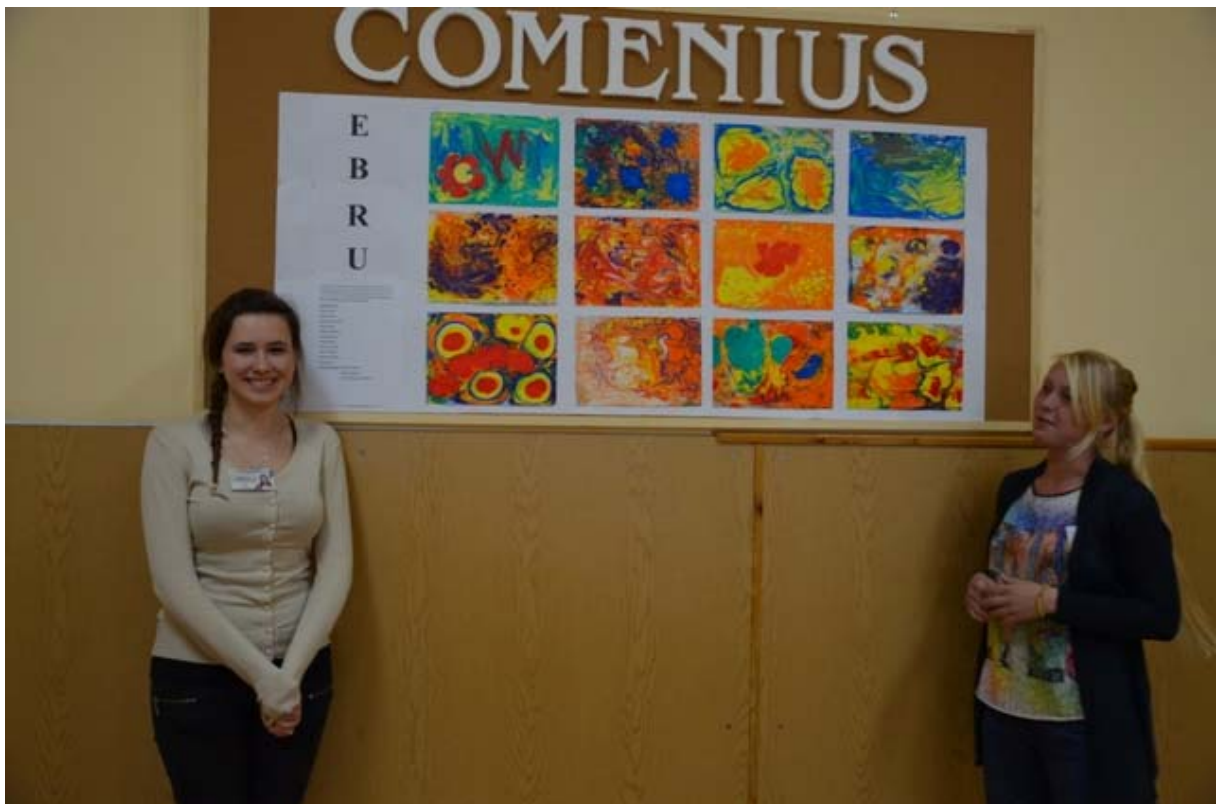
7 marca 2014, po raz kolejny uczniowie Liceum Ogólnokształcącego w Muszynie, uczestnicy projektu realizowanego w ramach programu **Comenius – Uczenie się przez całe życie, Wielostronne Partnerskie Projekty Szkół „Świat widziany moimi i twoimi oczami”** odwiedzili podopiecznych Powiatowego Ośrodka Wsparcia dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi w Muszynie. Tym razem postanowiliśmy zapoznać ich z kulturą turecką, którą nasze koleżanki Paulina Tomasiak i Ola Szlaga miały okazję poznać w czasie pierwszego spotkania w Ankarze.

Ebru to sztuka z kilkusetletnią tradycją, polegająca na malowaniu na wodzie. Cała trudność wiąże się z odpowiednim naniesieniem farb na powierzchnię wody, którą sporządza się w specjalnym naczyniu, mieszając ją z substancją zagęszczającą. Następnie wykonany wzór, który przypomina deseń marmuru, przenoszony jest na papier. Wyjątkowość tej metody polega na tworzeniu unikalnych wzorów, bowiem raz powstały wzór nie jest możliwy do skopiowania. Wszystkie prace, które udało nam się stworzyć są niepowtarzalne i wyjątkowe, kolorystykę dzieł i wzory można interpretować na sto różnych sposobów. Prace, które powstały w ramach warsztatów, można oglądać w szkole na wystawie.

Paulina Tomasiak(IIA) i Karolina Kowal (IA) podczas warsztatów

WYJAZDY ZAGRANICZNE

3-8.11.2013 r. I już na początku listopada dzięki wyjazdowi do Turcji mogliśmy pokazać, jak bardzo cenne okazały się zajęcia warsztatowe. Pobyt w Ankarze zawrócił nam, czyli **Paulinie Tomasiak, Aleksandrze Szłaga i nauczycielkom mgr Dagmarze Góraj-**

Kaluckiej (polski koordynator projektu) i mgr Annie Bursztyńskiej – Ruckiej w głowach. Szkoła gospodarzy ÇANKAYA - Ayrancı Aysel Yüçetürk Anadolu Lisesi to miejsce, w którym czujesz się jak u siebie. Razem z innymi uczestnikami wyjazdu nauczyłyśmy się tureckiego tańca weselnego, pracowałyśmy w mieszanych, międzynarodowych grupach nad opracowaniem wyznaczonych zadań. Z przyjaciółmi z innych krajów rozmawiałyśmy o sytuacji nastolatków, osób niepełnosprawnych i kobiet pracujących, czyli zagadnieniach wiodących projektu. Dzięki wizytom w muzeach poznałyśmy historię Turcji i Ankary, która swoją świetność zawdzięcza wyzwolicielowi i założycielowi miasta Mustafie Kemal Paszy, czyli Ataturkowi. Jego kult jest bardzo mocny i napawa dumą wszystkich mieszkańców Turcji. W mauzoleum Ataturka wraz z dyrektorem szkoły złożyłyśmy wieniec, obejrzałyśmy zmianę warty honorowej i zwiedziłyśmy muzeum. Choć Ankara ma dopiero 95 lat, jest świetnie rozwijającym się pięciomilionowym miastem, w którym pamięć o wyzwolicielu jest bardzo ważna. Miałyśmy również możliwość poznania dawnego sposobu życia w Turcji. Zachwyciły nas muzeum etnograficzne w Beypazır, łaźnie tureckie i targowiska z rzemiosłem, chustami, dywanami i jedzeniem. Zwiedziłyśmy też dolinę Inezu, która ciągnie się przez około 200 km wzdłuż malowniczego kanionu. Niezwykle ciekawe było poznanie tzw. pisma ebru, które mogłyśmy samodzielnie wykonać.

Grupa Comenius pod mauzoleum Ataturka

Zajęcia warsztatowe nauczycieli

Sadzenie drzewek i instalowanie tablicy pamiątkowej projektu

Zdjęcie grupowe pod największym meczetem w Ankarze

Kolejnym miejscem docelowym było słowackie Šamorin. W dniach **19-24 stycznia** uczniowie brali czynny udział w warsztatach fotograficznych i tanecznych, zorganizowanych przez artystyczną **szkołę Základná umelecká škola Štefana Németha-Šamorinskeho** oraz pomagali rozstrzygnąć konkurs na logo projektu, który wygrała szkoła Yankı Alatas z Turcji. Uczestnicy mieli możliwość zapoznać się z pracą placówki oraz efektami wysiłków zarówno uczniów jak i nauczycieli podczas dwóch koncertów, które odbyły się w sali koncertowej szkoły udekorowanej pięknymi pracami uczniów. Muzyka w wykonaniu zespołu składającego się z nauczycieli szkoły goszczącej porwała młodzież (i nie tylko) do tańca i wspólnej zabawy. Partnerzy z dziewięciu krajów dzielili się swoim doświadczeniem i sposobem realizacji zadań projektowych oraz krótko przedstawili swoje kraje, miasta i szkoły, dzięki czemu mogli się lepiej poznać. Wszyscy byli ujęci gościnnością rodzin przyjmujących uczniów w swoich domach niczym członków rodziny i troską o posiłki, bezpieczeństwo, samopoczucie i komfort młodzieży. Wiele przyjaźni zawartych w czasie tego spotkania będzie podtrzymywanych w przyszłości. Podczas pobytu na Sowacji międzynarodowa grupa zwiedziła nie tylko Šamorin, lecz także Bratysławę oraz elektrownię wodną w Gabčíkowie, dowiadując się wiele na temat środowiska i gatunków zwierząt i roślin żyjących w wyjątkowych lasach wzdłuż dawnego koryta Dunaju.

Szkołę reprezentowali uczniowie klas pierwszych: **Bartosz Smektalski, Weronika Sułkowska, Karolina Kowal i Patrycja Chmielowska** pod opieką **mgr Dąmmary Góraj-Kałuckiej i mgr Anny Długosz**, opiekuna Szkolnego Klubu Wolontariatu ściśle współpracującego w realizacji zadań projektowych.

16-21 marca 2014 Spotkanie *Comenius* *Uczenie się przez całe życie* *Wielostronne Partnerskie Projekty Szkół „Świat widziany moimi i twoimi oczami”* tym razem skupiało się na zadaniach związanych z osobami niepełnosprawnymi i starszymi. W szkole partnerskiej Istituto di Istruzione Secondaria Superiore Paolo Frisi, organizującej spotkanie, uczennice naszej szkoły **Klaudia Motyka, Klaudia Hnatkiewicz, Magdalena Świebocka, Marzena Niedzielska-Pawliszak i Dagmara Jurek** pod opieką dyrektora szkoły - **Mirosławy Hadały**, koordynatora projektu - **Dagmary Góraj-Kałuckiej** oraz anglistki **Anety Peregrym**, miały okazję poznać tajniki włoskiej kuchni i pracy z młodzieżą. Umiejętności kulinarne włoskich przyjaciół cieszyły podniebienia i oczy lazaniami, różnymi rodzajami risotto, focacciami, makaronami, pieczonymi mięsami, sałatkami, kusyły wymyślnymi deserami i oczywiście legendarną włoską pizzą. Uczestniczki spotkania zwiedziły Mediolan, stolicę mody, spacerując ulicami, na których aż roiło się od najbardziej prestiżowych firmowych sklepów Prady, Gucci, Versace, Louis Vuitton, Diora, Armani i wielu, wielu innych oraz podziwiały zabytkową część miasta z klimatycznymi wnętrzami starych świątyń, kontrastem między nowoczesnością i historią, bogactwem dziedzictwa kulturowego i mnogością dzieł sztuki. Niesamowite wrażenie zrobiły również ogrody na dachach i tarasach kamienic w centrum miasta oraz niezliczone ilości skuterów, z nieodłącznym hałasem klaksonów, mijających niespiesznie przechodniów. Podziwiły też budynek znanej na całym świecie La Scali. Dodatkową atrakcją był rejs statkiem, w czasie którego miały możliwość podziwiać piękno architektury i wiosennej przyrody nad jeziorem Como. Ogromne wrażenie zrobiły obrazy „malowane” ruchem: scenka zatytułowana „W parku” przedstawiona przez młodzież oraz „Sobotnia potańcówka” w wykonaniu seniorów. Wszyscy uczestnicy międzynarodowego spotkania mieli okazję doświadczyć niepełnosprawności na własnej skórze, biorąc udział w projekcie „Dialogo nel Buio”.

Uczestnicy nad jeziorem Como

Uwieńczeniem naszej pracy w ramach projektu w obecnym roku szkolnym było spotkanie w Muszynie. W dniach od **26.05. do 30.05.** w **Powiatowym Zespole Szkół Liceum Ogólnokształcącym im. Jana Kochanowskiego** trwało spotkanie, podsumowujące pracę w 2013 i 2014 roku. Goście z krajów partnerskich, po góralsku przywitani w Muzeum

Regionalnym Państwa Muszyńskiego, zwiedzili Kraków, Wieliczkę, Nowy Sącz, Jaworzynę Krynicką oraz wzięli udział w warsztatach pn. **Seniorzy – młodym**. Członkowie **Muszyńskiego Towarzystwa Twórczego Harnicy Kultury p. Małgorzata Gałąś, p. Zbigniew Cisowski i p. Józef Jędrzejek** pokazali młodzieży i opiekunom swoje pasje. W czasie zajęć warsztatowych powstały wyklejane techniką collage i decupage kwiatowe obrazy, rzeźby anioła i sokoła w drewnie oraz szklane tablice z wyrzeźbionymi podpisami wszystkich uczestników. Ukoronowaniem spotkania było wykonanie w drewnie logo projektu. Na zakończenie pobytu w Polsce pożegnaliśmy naszych przyjaciół z Europy utworami patrona szkoły Jana Kochanowskiego i bezkonkurencyjnie wykonanym przez uczniów kl. I i II polonezem. Certyfikaty i upominki wręczała p. Maria Jabłońska, Dyrektor Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu Starostwa Powiatowego w Nowym Sączu oraz panie dyrektor szkoły p. Mirosława Hadała i p. Izabela Łabuś.

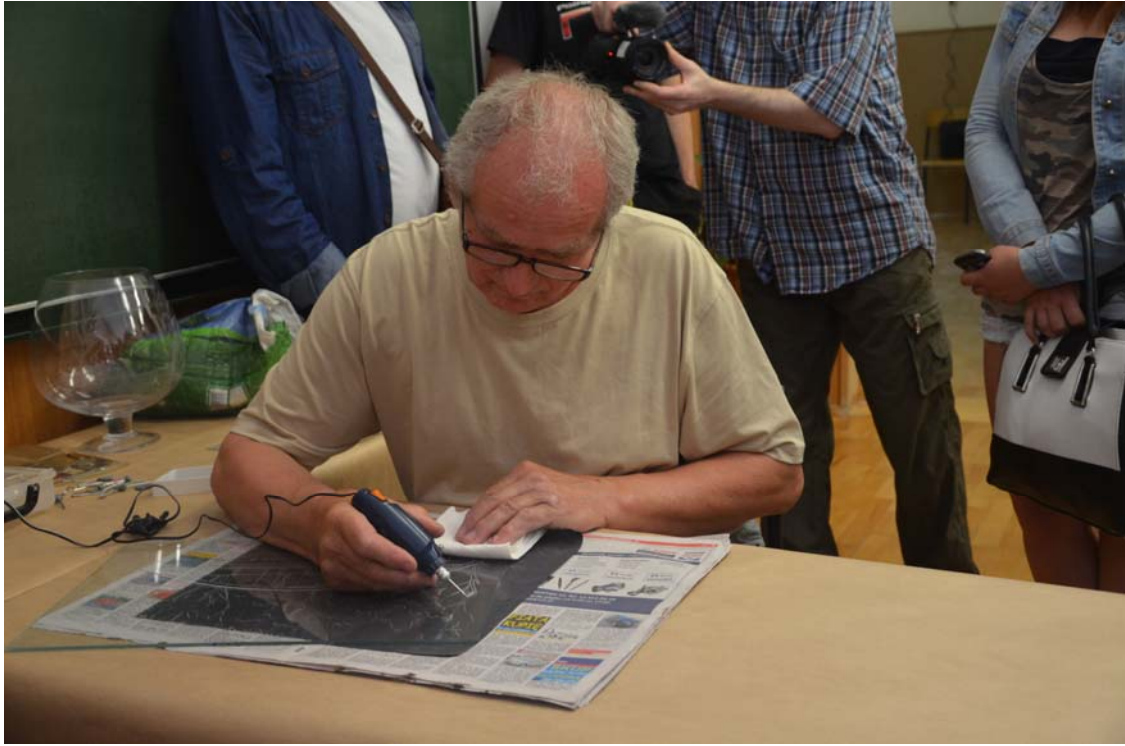

Powitanie w Muzeum Regionalnym Państwa Muszyńskiego

p. Zbigniew Cisowski, rzeźbiarz
p. Józef Jędrzejek, rzeźbiarz w szkle

p. Małgorzata Gałuś, artystka nieprofesjonalna, autorka kolaży

Dziela powstałe w czasie warsztatów

Polonez na zakończenie spotkania

Na zakończenie Comeniusowej opowieści pragniemy podzielić się naszymi wrażeniami. Praca z młodzieżą daje mnóstwo satysfakcji, i choć czasami słowa te mogą zabrzmieć jak pusty frazes, to podziękowania płynące od nich z głębi serca, są najcenniejsze. Seniorzy, którzy gościli w naszej szkole i prowadzili warsztaty artystyczne dali młodym cenną wskazówkę. **Spełniajcie swoje marzenia, bo może teraz coś wydaje się niemożliwe, ale kiedyś, w przyszłości będziecie artystami, w różnym tego słowa znaczeniu. Będziecie tworzyć samych siebie i świat wokół Was.** Młodzież, wyjeżdżająca z naszej szkoły, była zauroczona nie tylko pięknem Muszyny, ale i atmosferą panującą między nauczycielami i uczniami. Pełni wrażeń czekamy na kolejne spotkanie w Murcji, w Hiszpanii.

Zespół Comeniusa PZS LO im. J. Kochanowskiego Muszyna: Dagmara Górąj – Kałużka (koordynator projektu), Aneta Peregrym, Anna Bursztyńska – Rucka, Beata Prusak, Anna Długosz i Angelika Stoińska